
Siyaset İşsizliğe Sebep Olur*

◆

Hans F. Sennolz**

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) bütün dünyadaki işsiz sayısının, geçen yıl, bir rekor kırarak 185,9 milyona, işgücü-nün %6,2'sine ulaştığını bildirmektedir. Siyasetçi sınıfı bunun sebebinin ne olduğu sorusunun cevabını bildiğini iddia ediyor ama işsizlik bir tek faktörün sonucu değil. İşsizlik çok çeşitli şartlar altında doğar; bazen şahsi şartlar, bazen ekonomik değişiklikler, bazen yasama faaliyetleri ve regülasyon işsizliğe sebep olur. Yıl boyunca aynı işçiler hem emek piyasasında boy gösterebilir ve hem de sonra piyasa-dan çekilebilir. Öğrenciler yaz boyunca çalışır ve Eylül'de okula döner. Yapı ve inşaat faaliyetleri, ağaç kesme ve kerestecilik, mezbahacılık ve et paketlenme gayet mevsimsel işlerdir ve hatırı sayılır miktarda geçici işsizliğe sebep olur. Benzer şekilde, endüstriyel ve teknolojik değişiklik-ler işçileri yeniden uyum sağlamak ve (başka yere) yeniden yerleşmek mecburiyetinde bırakabilir. İşler, ücretler ve çalışma şartları daima yolu işaretler.

ABD Çalışma Bakanlığı İşgücü İstatistikleri Bürosu işsizliği dikkatli bir şekilde gözetler ve sayıları gayretli bir şekilde sayar. Fakat, Büro, uzun tarihi boyunca, hiçbir zaman, işgücüyle ilgili kanunların ve regülasyonların sebep olduğu işsizlikle ilgili sistematik bir veri toplama, organizasyon ve tahlil yapmadı. Oysa, bu tür işsizlik emek piyasalarının kendini kolay-ca adapte

---

** Grove City Collage'da kıdemli iktisat profesörü

ettiği endüstriyel ve teknolojik değişikliğin veya mevsimlikli-ğin neden olduğu işsizlikten çok daha önemlidir. Bu, çok geniş sayıda işsiz yarattığı, pek çok insanı fakirleştirdiği, hoşnutsuzluğu, infiali, öfke-yi beslediği ve, en kötüsü, hatalı yorumlanmış olarak kamuoyunu teşeb-büs düzeninin kendisinin aleyhine çevirebileceği için, kronik ve acıdır. O, en sonunda, ekonomiyi işsizliğe sebep olan ellere teslim edebilir.

Her ne zaman hükümet (devlet) cebren istihdamın maliyetini yükseltirse, bu marjinal işgücünün, yani, maliyetini zorlukla karşılayan işgücünün daha da marjinalleşmesine sebep olur. Devletin ücretlerin yükseltilmesini ya da tazminatların artırılmasını mı, iş gününün kısaltılmasını mı, fazla mesai ücretinin yükseltilmesini mi, yaşlılık ve hastalık için fon-lar oluşturulmasını mı veya başka bir tür tazminatın talep edilmesini mi emrettiği farketmez. Bir küçük yükseltme birkaç işçiyi iyice marjinal hale getirir, bir büyük yükseltme pek çok kişiyi etkiler. İstihdam meselelerinde bunlar “faydasız”dır (unproductive) ve ekonomik olarak kullanılamaz.

Politikacılar haricindeki herkese aşikârdır ki, kadın veya erkek, yaşlı veya genç, Amerikalı veya Çinli, hizmeti saat başına 10 dolar eden fakat 20 dolar veya daha fazla ödenmesi gereken hiçbir işçi kârlı bir şekilde istihdam edilemez. Böyle bir işçi onu kiralayacak herkese açık zararlar verecektir. Böyle olması onu boş, faydasız ve avare bir hayata mahkûm eder. Derdinin farkında olmayarak, bu işçi, muhtemelen, aşikâr bir şekil-de, onu hayat boyu işsizliğe mahkûm etmiş olan topluma küsecektir.

Amerikan emek (işgücü) kanunları her gün böyle duyguları davet etmektedir. Bugün itibariyle bu kanunlar saat başına 5,15 dolar aşgari ücret empoze etmektedir, üstüne sosyal güvenlik hesabı için %7,65 eklenmektedir, onun da üstüne %2 ile %10 arasında işsizlik tazminat hesabı ödemesi ve %10 ile %100 arasında işgücü tazminatı- çalışması esnasında yaralanan bir işçiye ödeme yapılan bir fon- ilave edilmektedir. Tazminat miktarları federe devletten federe devlete değişmektedir, fakat bütün vergiler (ödemeler) hep birlikte birçok meslekte istihdam maliyetlerini ikiye katlamaktadır.

Büro, toplam yan maliyetleri saat başına hizmet işçileri için 5,80 dolar ve inşaat işçileri için 8,73 dolar olarak hesaplamaktadır. Maharetli ve eğitilmiş işçiler, şüphesiz, kendilerinin yan maliyetlerini eve iş götürme- ödemeleri ayarlanması yoluyla karşılamaya muktedirdir; onlar saat başına 18,73 dolar kazanmak yerine yalnızca 10 dolar alırlar. Fakat, saat başına 5,15 dolar kazanan bir vasıfsız servis işçisi 5,80 dolarlık ilave yan maliyetleri nasıl karşılayabilir? Aşikârdır ki, onun, istidam edilmesinin maliyetlerini karşılayabilmesi için, her saat başına , en azından, 10,95 dolar değeri o-lan hizmet üretmesi lâzımdır. 10,95 dolarlık hizmet üretemeyen hiç kim-se verimli bir şekilde istihdam edilemez.

P i y a s a

Rekabet, birçok işvereni, ücretli tatil, hastalık izni, tatiller, sağlık ve ha-yat sigortası, emeklilik ve diğer bedava faydalar sunmaya zorlar. İşveren-ler, aynen legal olarak gerekli ödemeler- imkânlar gibi, çalışan verimliliği tarafından karşılanan faydalar- imkânlarla övünürler. Verimliliği yüksek çalışanlar bunları kısa zamanda karşılayabilir, fakat aşikâr şekilde aynı imkânları bekleyecek olan vasıfsız asgari ücretli işçiler bunları kazanma-ya muktedir olamaz. Onların hizmetlerine saat başına 10,95 dolardan bir talep yoksa daha yüksek bir fiyattan da olmayacaktır.

Kronik işsizlik, açıkça, devletin, kanunlar ve regülasyon yoluyla herkesin gelirini ve çalışma şartlarını iyileştirebileceği yolundaki ilkel nosyondan kaynaklanan bir siyasî hastalıktır. O, iş ve gelirle ilgili yanlış bilgi ve yanlış yorumdan ve kolektif güç ve kolektif zorlamaya sarsılmaz inançtan kaynaklanan bir derttir. O, açıkça, zamanımızın mentalitesini ve havasını yansıtmaktadır. Onların yeri çok zaman geçmeden bireysel özgürlük ve teşebbüs ruhu tarafından alınmazsa, işsizlik oranı muhtemelen yükselecektir. Hatta, bu oran, işsizlik oranının genellikle %10'u aştığı Fransa, Almanya ve İtalya gibi eski Avrupa refah devletlerindeki seviye-ye ulaşabilir.

Bu tür kanunların sonuçlarından hemen kaçmanın hazır bir reçetesi yoktur. Şüphe yok ki, çoğu genç işçiler dürüst piyasa oranlarında istihdamı kabul etmeye hazır ve isteklidir; onlar işgücü kanunlarını görmez-den gelmeye ve piyasa şartlarında çalışmaya da hazırdır. Fakat, çoğu işverenler kanunları ihlâl etmeye cesaret edemez. Motivasyonları ne olur-sa olsun, onlara verilen cezalar daima ağır ve alçaltıcıdır. Bununla beraber, iktisatçılar, vasıfsız gençlerin yaklaşık %30'unun, ücretlerinin verimliliğe göre ödendiği "yeraltı ekonomisi" nde istihdam imkânı bulduğunu tahmin etmektedir. Pekçok aile girişimi milyonlarca genç insanı istihdam etmekte ve eğitmektedir.

Gelecek yıllarda, Kongre, asgari ücreti yükselttikçe, sosyal güvenlik vergilerini artırdıkça ve tazminatları yükselttikçe- yani, emeğin maliyeti-ni artırdıkça- işsizlik oranı muhtemelen yükselecektir. Fakat, zaman değişiyor; temel ekonomik kavramları ihmal eden ve kaba güce dayanan işgücü kanunlarının zararlı sonuçlarının olduğunu yeniden öğrenebiliriz.

Çeviren: Atilla Yayla

* "Politics Causes Unemployment"

www.mises.org (yayın tarihi: 13 Nisan 2005)